

Programma 4 Natuur en milieu

Provincie Noord-Brabant

Algemene voortgang van het programma

Het programma ligt grotendeels op koers. In de afgelopen tijd is voortvarend doorgewerkt aan de planvorming, grondverwerving en realisatie van het Natuurnetwerk Brabant en het herstel van N2000-gebieden. De uitvoering van het natuurbeleid gebeurt steeds meer in samenhang met andere opgaven: de gebiedsgerichte aanpak van natuur, water en landbouw. In 2021 zijn PS hierover geïnformeerd tijdens een themabijeenkomst, in februari 2022 bent u middels een statenmededeling geïnformeerd over de voortgang. In de actualiteiten Stikstof die elk kwartaal uit komt worden de belangrijkste ontwikkelingen gemeld. Aan het eind van dit jaar wordt weer uitgebreid over de voortgang gerapporteerd of zoveel eerder als nodig is. In circa 150 gebieden in Noord-Brabant wordt gewerkt aan de uitvoering van de groene en blauwe opgaven. In en rondom 17 van deze gebieden komen veel opgaven nauw samen. Het gaat hier om 14 stikstofgevoelige Natura2000-gebieden en om 3 gebieden met een grote klimaatopgave. De omgevingsdiensten zijn aan de slag met de uitvoering van de VTH-opdracht. De uitvoering van VTH bevindt zich in een dynamisch speelveld als gevolg van ontwikkelingen rondom de wet Natuurbescherming, omgevingswet en het rapport van de commissie van Aartsen. De uitvoering van de Omgevingsdiensten komt verder onder druk te staan vanwege de stikstofproblematiek. Wij zoeken hierbij voortdurend de dialoog tussen beleid en uitvoering en spelen daarmee zo goed mogelijk in op de actualiteiten en beleid. De voorbereidingen voor het nieuwe beleidskader natuur zijn gestart in 2021. De evaluatie van Brabant Uitnodigend groen is opgeleverd. De startnotitie met de eerste contouren/richtingen van het nieuwe beleidskader is gereed en 22 januari 2022 besproken in PS.

De startnotitie voor het beleidskader Milieu 2022-2030 is 21 januari 2022 besproken in PS. In het vierde kwartaal wordt het ontwerp beleidskader Milieu ter besluitvorming aangeboden aan PS.

De uitvoering van eerste 5 projecten uit de Uitvoeringsagenda Schone Lucht Akkoord (SLA) ligt op koers. Deze projecten gaan over emissieverlaging op bedrijventerreinen en binnen het onderhoudscontract voor provinciale wegen, een pilot voor combiluchtwassers, aanleg van walstroom in de haven van Moerdijk en een bijdrage voor twee roulerende meetpunten. Deze roulerende meetpunten staan momenteel in Rosmalen en de andere in Etten-Leur. We inventariseren of er nieuwe SLA projecten in aanmerking komen voor een rijksbijdrage in 2022.

Het RIVM heeft aangegeven dat zij in mei een ankermeetpunt luchtkwaliteit realiseren in Nistelrode voor de periode 2022-2026. Daarnaast zij de aanschrijvingen voor pre(geluid)sanering bij een aantal provinciale wegen in voorbereiding, vooruitlopend op de omgevingswet.

Wat willen we bereiken?

Realisatie van een robuust en samenhangend natuurnetwerk

Indicator:

- In 2027 is het robuuste en samenhangende natuurnetwerk gerealiseerd

Stand van zaken

Omdat het tempo van realisatie te laag is om in 2027 het natuurnetwerk te realiseren, zijn diverse versnellingsacties ingezet. Zo hebben we in 2020 programmeringsafspraken met drie waterschappen en drie terrein beherende organisaties (TBO's) in samenwerkingsovereenkomsten vastgelegd. Met de TBO's is afgesproken dat zij 3.000 ha verwerven en in eindbeheer nemen. De SOK's met de waterschappen zijn aangevuld met afspraken in het kader van de Maatwerkovereenkomsten in het kader van de realisatie van het regionaal waterprogramma. We hebben voortgangsgesprekken gevoerd met de 6 bovengenoemde partners en met 15 overige trekkers van natuurprojecten. Uit de opgehaalde informatie blijkt dat in alle gebieden gesprekken worden gevoerd met grondeigenaren. Partners geven de boodschap af dat grondverwerving op vrijwillige basis niet overal tot de gewenste resultaten leidt. Er wordt maximaal ingezet op het tijdig realiseren van het natuurnetwerk. In de loop van dit jaar krijgen de programmeringsafspraken een vervolg in het kader van Gebiedsgerichte Aanpak.

Wat gaan we daarvoor doen?

Realisatie Natuurnetwerk Brabant: grondverwerving / functieverandering

Omschrijving (toelichting)

Om het hele Natuurnetwerk Brabant (NNB) in 2027 te realiseren, is tijdige beschikbaarheid van gronden cruciaal. Conform het bestuursakkoord zetten we in op een versnelling van de grondverwerving. Het doel is om in 2025 alle benodigde gronden beschikbaar te hebben. Daarmee resteert nog twee jaar om de gronden ook in te richten.

Indicator	Opgave 2012 t/m 2027	2022	2023	2024	2025 t/m 2027
Gerealiseerde ha (cumulatief)	9.600	6.000	7.000	8.200	9.600

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Realisatie Natuurnetwerk Brabant: inrichting

Omschrijving (toelichting)

Indicator	Opgave 2012 t/m 2027	2022	2023	2024	2025
Gerealiseerde ha (cumulatief)	15.200	7.500	9.000	10.500	11.500

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Realisatie ecologische verbindingzones

Omschrijving (toelichting)

Indicator	Opgave 2012 t/m 2027	2022	2023	2024	2025 t/m 2027
Gerealiseerde ha (cumulatief)	1.325	185	335	585	1.325

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Beheer van het Natuurnetwerk Brabant

Omschrijving (toelichting)

Indicator	Opgave t/m 2027	2022	2023	2024	2025 t/m 2027
Beheerde ha via de Subsiestelsel Natuur en Landschap – onderdeel natuurbeheer (cumulatief)	90.200	83.000	84.000	85.500	90.200

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat willen we bereiken?

Herstel van de biodiversiteit

Indicatoren:

- In 2030 is de afname van de biodiversiteit naar een positieve trend omgebogen

Stand van zaken

Er wordt gestaag doorgewerkt om de afname van de biodiversiteit te keren. Het Agrarisch natuur- en landschapsbeheer wordt geactualiseerd naar aanleiding van het Nationaal Strategisch Programma voor het Nieuwe GLB, voor bossen wordt gewerkt aan een actieprogramma en de subsidieregelingen voor Natura-2000, het leefgebiedenbeleid, het versterken van het landschap en de verbinding met de samenleving zijn weer opengesteld en de aanvragen worden momenteel beoordeeld.

Wat gaan we daarvoor doen?

Agrarisch natuur- en landschapsbeheer

Omschrijving (toelichting)

Indicator	2022	2023	2024	2025
Beheerde ha via de Subsiestelsel Natuur en Landschap – onderdeel agrarisch natuurbeheer	4.252 – 4.889	4.252 - 4.889	4.252- 4.889	4.252- 4.889

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Bosuitbreiding en bosomvorming

Omschrijving (toelichting)

Indicator	2022	2023	2024	2025
-----------	------	------	------	------

In uitvoering genomen ha bosuitbreiding (cumulatief)	1.500	2.500	3.500	4.500
--	-------	-------	-------	-------

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De uitvoering van de bossenstrategie heeft vertraging opgelopen waardoor de ambitie van 1.000 ha/jaar extra bos nog niet wordt gehaald. Er wordt momenteel gewerkt aan een actieprogramma bos waarin nieuwe impulsen aan de uitvoering worden gegeven. Bij de volgende bestuursrapportage kunnen we naar verwachting beter inschatten of de ambities haalbaar zijn of bijstelling behoeven.

Uitvoeren herstelmaatregelen in N2000-gebieden

Omschrijving (toelichting)

Indicator	2022	2023	2024	2025
Aantal uitgevoerde maatregelen (cumulatief)	400	*	*	*

* afhankelijk van de invulling van de 2e fase N2000-herstelmaatregelen

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat willen we bereiken?

Versterking van de kwaliteit van het Brabantse landschap

Indicatoren:

- In 2030 zijn de waardevolle cultuurhistorische landschappen in Brabant behouden en waar mogelijk versterkt

Stand van zaken

Met de Stimuleringsregeling Landschap en de subsidieregeling voor de aanleg van landschapselementen en het herstel van cultuurhistorische landschapselementen wordt ingezet op de realisatie van nieuwe landschapselementen en behoud van huidige waarden. Deze inzet kan niet verhinderen dat de kwaliteit, door de diverse ruimtelijke opgaven, onder druk staat. Onder de paraplu van de Omgevingsvisie wordt daarom gewerkt aan een meer landschap inclusieve benadering in de verschillende beleidskaders en de omgevingsverordening. Ook in het nieuwe Beleidskader Natuur zal dat zijn invulling krijgen om aan de ambities voor 2050 bij te dragen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Maatregelen die de karakteristieke Brabantse landschappen versterken

Omschrijving (toelichting)

Indicator	2022	2023	2024	2025
-----------	------	------	------	------

Gerealiseerde ha via de stimuleringsregeling Landschap en de subsidieregeling voor de aanleg van landschapselementen en het herstel van cultuurhistorische landschapselementen	15 ha	15 ha	15 ha	15 ha
Beheerde ha via de stimuleringsregeling Landschap	450 ha	450 ha	450 ha	450 ha

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat willen we bereiken?

Verankering van de natuur in de samenleving

Indicator:

- In 2022 investeren meer Brabantse burgers en ondernemers in hun groene leefomgeving

Stand van zaken

In 2022 zetten we onverminderd in op vergroening van de leefomgeving. Daarvoor ondersteunen we projecten van relevante netwerken (IVN, buurnatuur- en waterfonds, etc.) met grote maatschappelijke impact.

Wat gaan we daarvoor doen?

Maatregelen die de verankering van de natuur in de samenleving versterken

Omschrijving (toelichting)

Indicator	2022	2023	2024	2025
<i>Ondernemers en burgers die investeren in hun groene leefomgeving</i>				
Aantal uitgevoerde maatregelen/initiatieven	35	35	pm	pm

pm: afhankelijk van de invulling van het natuur- en landschapsbeleid in het nieuwe beleidskader Natuur

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat willen we bereiken?

Milieu. Continue verbetering van de luchtkwaliteit en vermindering van de geluid-, geur- en lichthinder

Indicator:

- In 2030 is de luchtkwaliteit verbeterd en de geluidsoverlast verminderd

Stand van zaken

We werken eraan dat luchtkwaliteit, geluid-, en geur- en lichthinder geen overlast veroorzaken bij mens en dier. Een ongezond buitenmilieu veroorzaakt 3,5% van alle ziektelast in Nederland. De wettelijke milieunormen zorgen voor een bepaalde basiskwaliteit. We voldoen hier minimaal aan. Daarnaast is onze ambitie om de ernst en cumulatie van milieubelasting terug te dringen. Hiermee dragen we bij aan de ambities van de provincie om gezondheid, kwaliteit van leven en welzijn te beschermen en te bevorderen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Beperken van geluidsoverlast voor Brabanders

Omschrijving (toelichting)

Geluidshinder heeft een sterke invloed op de gezondheidsbeleving van Brabanders. Daarom voeren we de komende jaren een provinciale subsidieregeling uit om bewoners langs provinciale wegen in staat te stellen hun woningen te voorzien van geluidwerende maatregelen, als zij veel geluid ontvangen vanwege deze wegen. Deze isolatiemaatregelen zorgen vaak ook voor minder energieverbruik. Aanvullend bieden we bewoners een energiescan, zodat ze kunnen overwegen om gelijktijdig meerdere energiebesparende maatregelen te nemen. Deze provinciale regeling uit het actieplan geluid 2018-2023 is gekoppeld aan de groot onderhoudsplanning bij provinciale wegen. Zo kunnen we maatregelen om de geluidsbelasting te verminderen aan of bij de weg en aan huizen optimaal afwegen.

Indicator	2021	2022	2023	2024
Aantal resterende woningen met een geluidsbelasting > 60 dB met een onbekend binnenniveau of een binnenniveau > 36 dB)	5.400	5.200	4.800	4.400

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Gezondheidswinst door schonere lucht

Omschrijving (toelichting)

In 2022 gaan we verder met uitvoering van de Uitvoeringsagenda Schone Lucht Akkoord. We blijven inzetten op het integraal aanpakken van opgaves en zullen hiervoor onder meer de toegekende projecten met rijksbijdrage binnen maximaal drie jaar (betreft specifieke rijksuitkering) uitvoeren. Deze projecten gaan over emissieverlaging op bedrijventerreinen en binnen het onderhoudscontract voor provinciale wegen, een pilot voor combiluchtwassers, aanleg van walstroom op Moerdijk en een bijdrage voor roulerende meetpunten. Ook zetten we ons maximaal in om ook in 2022 Rijksmiddelen op luchtkwaliteit binnen te halen voor het mogelijk maken van Brabantse projecten. We verstevigen de slagkracht door verdere uitwerking van de pilots, versterken van de kennis over luchtkwaliteit en versterken de dialoog met de regio.

Indicator 2022 2023 2024 2025

Aantal SLA projecten dat gereed is 1 4 5

Aanvragen voor Rijkscofinanciering 1

Indicator	2022	2023	2024	2025
Aantal SLA projecten dat gereed is	1	4	5	
Aanvragen voor Rijkscofinanciering	1			

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Stevige monitoring kwaliteit van de leefomgeving

Omschrijving (toelichting)

In 2022 worden de moties 'Meer meetpunten in Brabant' uitgevoerd. Het RIVM zal een ankermeetpunt luchtkwaliteit realiseren in Noordoost-Brabant voor de periode 2022-2026. Ook zullen vanaf 2022 twee meetpunten van LML-kwaliteit roulerend ingezet worden in Noord-Brabant. Daarnaast wordt in de periode 2020-2024 in samenwerking met de brede regio rondom Eindhoven gewerkt aan een innovatief regionaal netwerk met sensormetingen in Zuid-Oost-Brabant. Verder is opdracht gegeven voor een aantal meetstations nabij de industrieterreinen Moerdijk en Antwerpen én aanvullende ammoniakmeetpunten vanuit het MAN.

Indicator	2022	2023	2024	2025
Rapportage over resultaten	1	1	1	1

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

Wat willen we bereiken?

Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) leveren een bijdrage aan een gezonde fysieke leefomgeving en daarmee een bijdrage aan een goed werk- en leefklimaat.

Indicator:

- De uitvoering VTH voldoet aan de beleidskaders uit de opgaven Natuur, Water en Milieu

Wat gaan we daarvoor doen?

De vergunningverlening, toezicht en handhaving voldoen aan de gestelde generieke kwaliteitsdoelstellingen van rechtmatigheid en kwaliteit

Omschrijving (toelichting)

Prestaties/maatregelen	Indicator	2022	2023	2024	2025
De vergunningverlening voldoet aan de gestelde generieke kwaliteitsdoelstellingen van rechtmatigheid en kwaliteit	Aantal vergunningverleningsprocedures waarin gebruik wordt gemaakt van de Wet dwangsom	<1%	<1%	<1%	<1%
	Aantal van rechtswege verleende vergunningen a.g.v. late of geen reactie bestuursorgaan (lex silencio positivo)	0	0	0	0
	Beschikkingen zijn binnen de wettelijke termijn afgehandeld – norm 90%	90%	90%	90%	90%
Toezicht en handhaving voldoen aan de gestelde generieke kwaliteitseisen	Handhavingsbeschikkingen blijven in stand na gerechtelijke toetsing	90%	90%	90%	90%
	Mate van spontane naleving (na eerste controles)	60%	60%	60%	60%

Kwaliteit (indicator)

Kwaliteit (toelichting)

De eerste termijnrapportages van omgevingsdiensten over de voortgang in 2022 ontvangen wij in juni. Zoals gebruikelijk heeft u in mei 2022 de statenmededeling ontvangen met de realisaties van het voorgaande jaar.

Ontwikkelingen en onzekerheden

- De invoering van de Omgevingswet en de ontwikkelingen in het Stikstofdossier (wat zich hoofdzakelijk vertaalt naar de Wet Natuurbescherming) hebben impact op de uitvoering van VTH en geven onzekerheden en onduidelijkheden.
- In beide dossiers worden de incidentele tegenvallers opgevangen binnen de Egalisatiereserve VTH. De egalisatiereserve komt daardoor onder druk komt te staan, met het risico dat toekomstige afwijkingen niet opgevangen kunnen worden door de egalisatiereserve. De egalisatiereserve dient de jaarlijkse afwijkingen in opdrachtverlening en legesinkomsten op te vangen. Daarnaast brengt de financiële positie van de omgevingsdiensten ook financiële risico's met zich mee. Als daartoe aanleiding is worden PS in positie gebracht.
- Beperken geluidsoverlast. De aanschrijvingen voor sanering van woningen zijn gekoppeld aan groot onderhoud van provinciale wegen. De realisatieplanning is daarmee afhankelijk van de onderhoudsplanning rondom provinciale wegen. De omvang van de pre-saneringsopgave is daarnaast afhankelijk van de keuze van gemeenten om de bevoegdheid voor geluidssaneringen voor woningen langs provinciale wegen al vooruitlopend op de omgevingswet over te dragen naar de provincie. Daarnaast kunnen tot 1-1-2023 (ingangdatum omgevingswet) nog (onvoorziene) aanpassingen in wet en rijksregelgeving plaatsvinden die hun doorwerking hebben naar provinciaal beleid/subsidieregeling.

Financieel overzicht

Bedragen x € 1.000

4. Natuur en milieu	Begroting t/m wijz. 1	Wijziging 2	Begroting t/m wijz. 2
Lasten	147.453	54.743	202.196
Baten	6.921	39.616	46.537
Saldo baten en lasten	140.532 N	15.127 N	155.659 N